

پازار اترسی فی ۲۵ صفر سنہ ۱۳۲۸ و فی ۲۲ شباط سنہ ۱۳۲۵

جمعیت علمیہ اسلامیہ ناک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :	سر محرر :	مدیر مسئول :
فاتح مجیز درسعامارندن	فاتح مجیز درسعامارندن	مکتب نواب مہملارندن
استانبول مبعوث	توقاد مبعوث	کاپسلی منیر
مصطفیٰ عاصم	مصطفیٰ صبری	

مندرجات

مجلہ رو ا کوریلن مؤاخذہ فی مدافہ کوچوک حمدی	دین اسلامہ هدف مناقشہ اولان مسائلدن مصطفیٰ صبری
دینداراق . دینسزلاک مصطفیٰ عاصم	کلاناء یترشیح بمافیہ حسین حازم
ردی عل مافی العتول الجید من الردی مصطفیٰ صبری	ادبیات :
تربیه و تعلیم اطفال طاهر المولوی	رحلت عالیہ طاهر المولوی

نسخہ سی ۱ غروشدرد

آبونہ اجترقی (پوستہ اجرتیلہ برابر در)

استانبول وولایات انجمن :	ممالک اجتدیہ انجمن :
برسنہ لکی ۶۰ غروش	۶۰ ، ۱۲ فرانق
التی آسانی ۳۰ »	۳۰ ، ۶ »

درج ایدیلان اوراق اعادہ اولتماز

قارئلرمزہ :

اکثر مقالہ ایات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدیلان بواندین نظر اعتبارہ آلهارق رعایتسزلاکدہ بولنلاماسی رجا اولنور

درسعات

طہین مطبعہ سندنہ طبع اولنمشدر

بولنور . فقط بومطلوبه وصول اقامه اوانسان دلائلی کورمکدن . ایراد ایدین حق سوزلری ایشتمکدن توفی و اجتناب ایله ممکن اولاماز . کورملی . دیکلمی آکلاملی . محاکمه اتملی . باقام اووقت نتیجه نصل

ظهور ایدیور . معتقدات تحیحیه زورایلمی ایتانلمش اولور؟ یوقسه دلائلک ارشادینه قارشى انسان (الله اکبر) دهرک سجده عبودیته قاپانه رقی ایمان ایدیور؛ اوقومدیغمز . باشقه برطریق مندرجاندن ایله دخی خبردار اولمادیغمز برمکتوبک یالان یا کلاش شیرلدن عبارت اولدیغنه حکم ایتک نفدر غربایسه بردینک معتقدات اصلیه واحکام اساسیه تنی تدقیق ایتکسیرن باطل اولدیغنه حکم ایتک اوقدر دکل آدن پک چوق فضله حائز غربا بتدر . یوقا زیده اشارت اولندیکی کبی احباب دیانت . دینسز لیک اسبابی تعداد ایدرکن رنجی اوله رقی جهالتی سویلیورلر . دیمک که دین وایمان جهل ایله دکل علم ایله اکتساب اولنیورمش .

جهل ؛ دماغه . قوه قافیه مخصوص اولان آفتلرک ، معنوی خسته لیکلرک اک مهملکر ندندر . ماده و معنأ مستعد کمال اوله رقی یارادیش اولان انسانک بواقی ازالیه ، بوخسته لیک تداوی یه دقت و اهتمامده تجویز قصور ایلمی ندرجه خلاف عقل و حکمت بر حرکت اولدیغنی ایضاحه لزوم یوقدر ظن ایدرم .

دیندارلق مانعه لرندن اولان جهالت ؛ علوم ریاضیه واجتماعیه وطبیعه ده کی جهالت اولیوب احکام جلیله دینه یه عدم وقوفدن عبارت اولان جهالتدر .

آنحق هرهانکی بر علمی تدقیق ایدرک . حقیقه اکلا یه رقی اوکرده نمش اولان کیمسه لر فیکر لرخی ، بصر بصیرت لرخی حقایق دینه جهته سوق ایلدکبری تقدیرده انکارده ثبات ایدمه سرک دیانته منقاد اولورلر . بعض فیکرلره کوره علوم ایله ادیان آراسنده مهم بر تضاد و تنافی بولنوب ارباب فن ؛ احکام دیاتی و احباب دین مسائل فتنه یی رد و انکار ایدرمش . بو قطعاً یا کاشدر . چونکه

احباب قصوره بصیرت اوکرده ر مجله ایله بوکی مسائلی پک بسیط کچویرن قوانین مدنیه ک فرق هوا و صویک بساطتی دوشون کیمیا ایله عصر حاضر کیمیا سی قدر سیو کدر .

معافیه بیع مذکورک وجوه محسناتی حاوی اولدیکی حالدله پک جزئی اولان فسادنده حقیقه فوآندن زیاذه مضرت بولنقه باشلادیکی عصر حاضرک ایجاباتندن اوله رقی قبول ایدیلرک اولورسه ماده مذکورده امام مالک حضرتلرینک مذهب عایلری وجهله تعدیل ایتکده مشکلاتر اولمادیکی جهته فرانسه قانون مدینسی قبوله ادلا احتیاجز یوقدر .

مابعدی وار کورمک صمدی

دیددارلق و دینسز لک

مثاله

۲

شیمدی علمده ادیان و مذاهب حقنده آرای متعارضه ، افکار متناقضه بولندیکی معلومدر : کیمیدی ادیانی اساسندن انکار . بر قسمی بعض ادیانک حق . بعضسک باطل اولدیکی فیکرنده اصرار ایدر . ارباب دیانتدن بر طاقی ده انسانک مسعود اوله سی ایچون هرهانکی بر دینه سالک اولمه سی کافی اولوب بو خصوصده برینک دیکرندن فرقی اولمادیکی ظنده بولنور . و بعضیلری اساساً ادیانک بر قسمی غیر سماوی اولدیکی مطالعه سیله آنلرک ضالالتدن عبارت بولندیغنی و ادیان سماویه دن بعضیلری منسوخ و محرف اولندیغنی دعوی ایله غیر منسوخ و غیر محرف بر دین ایله تدین ایدلمکجه ضالالت و الحاددن سلامت ممکن اولامیه جغنی اثبات ایلر . شو حالدله عاقل . متفکر و کندلیسه محب اولان هر کیمسه بسط اوانان افکار و آرادن هانکیسک موافق احقیقت و لدیغنی آکلامه ق محکومیت و مجبوریتی قارشینده

ادیان ایسه بو نقطهده اظهار حیرت دکل ، کشف حقیقه هر دلو تأییدن مقدس ، متعالی . بوتون کائنات وجودینه سبب حقیقی اولان حق سبحانه تعالی و تقدس حضرت تبارخی اثبات ایلدور . بوجه علم کلامده (اثبات واجب) بحی دینیه . بومقصدی ایضاح واستدلال ایچون مسألت عسیدیه ، براهین مختلفه وارد . رده مثلاً آتیه معروض اولان برصوبک ایصنبدی . زمان و مساف ایله مناسب اولهرق قاینادینگی . تخر ایتدیککی کوریورز . شو حالک بوراده منبع حرارت اولمی فرض اولانان آتش واسطه سیله حصوله کلدیککه قرار و بریورز . فن : بزه بونی و بونک امثالی تأییرانی شو وجهه تعین ایلدیککی حالده مثلزده وقوعه کش اولان تأییرک . تأییرک صورت و کیفیت وقوعی ایضاحدن اظهار بحجز ایدیور . دین ایسه صوبه مجاور اولان بر آش اوصوده درجه حرارتک یوکسلمسته سبب اولمق مقتضای قانون الهیدر . فقط بوسبت حصوانده صوده حادث اولان حرارت آنحق احداث و تأییر الهیه وجود بولمشدر دیور . احوال محرردیه نظراً تلقینات دینه ایله تدقیقات فیه آره سنده غیر قابل الدفع معارضه و تناقض بولمق یا احکام دینه یی و یا خود حقائق فیه یی لایق اولدینی وجهه اکلامش اوماقندن نشئت ایدرکه بر نوع جهانلندن بشقه برئی دکلدور .

ضالان جهاله باعث اولان احوالندن بری ده علمای دین البسه یی لاس اولان و کندیسی اوز مرددن عدایله یی جهاله نیک عن جهل التزام ایلدکاری تعصبات باطله بانضمام ایله یی افادات واهیدر . بوکیلر - حسب الدیانه لازمه اولان مسائل اساسیه یی خفه آکلا نه یلملری شویله طورسون کندیلری اوکر نه می ، آکلاماش و یا خود آکلا یه مامش اولدقلرندن - دیجه اصل موضوع بحث اولمایان برطاق مسأله قاریشهرق آنلر حقنده کندی افکار مخصوصه یی دینه ، شریعه اسناد ایله خلقه تبلیغ ایلر . بومسألندن هر بری

تلقینات حقیقه دینه ایله تدقیقات صحیحه فیه آره سنده قطعی بر تناقض بولمق ممکن دکلدور . مثلاً فنون بزه حادثات صورت حدوث و حصولی . اسباب و عللی بیلدریمک ایستور . دین حق ایسه هیچ بر وقت بو فکرلرک باشان باشه یا کش اولدینغه حکم ایتور . ردی توصیه سنده بولمور . حق تعالی حضرت تبارخی اسبابی مسبیانه ربط ایشدر . شئونات جهانی اواسباب حصولی عقینده احداث و ایجاد ایلکده در . آنحق هر هانکی بر حادثیه بر مقتضای قانون الهی سبب اولمی لازمکن برئی حادث و واقع اولمقه آنک مسبی اولان شینک دخی حدوث و وقوعی ضرورت قطعیت کسب ایتیوب بوجهت منحصر اراده جلیله ربانیه نیک خلق ایش بولنشه واول وجهه قدرت فاطمه نیک تأییر ایسنه متوقف اولدینگی بیلدریور . ایسته دیندار اولان منتسبین علی و فن ایله منکرلر آره سنده اختلاف بو نقطهده باسلا یور . منکرلرک اعتداینه کوره اسباب و مؤثراتک حصواندن صکرده مسبیات و متأثراتک وجود بولماسی ممکن دکلدور . وبلا سبب هیچ بر حادثه نیک وقوعه دخی امکان یوقدر . قواعد طبیعه (بوکا اسان شریتمده عادات الهیه تعبر اونور) ناهیه یاد اونان نوامیس کونیه خارچنده هیچ بر شینک ساحه وجوده کبرمنه امکان یوقدر . ایسته الک مهم یا کلا شلق بوراددر . چونکه : بوتون عقلانک اعتراف ایلدیککی وجهه شئونات جاری بر سلسله اسباب و مسبیات تشکیل ایدیور .

وبینه بالاتفاق ثابتدرکه جهانده بلا سبب بر حادثه وقوعه کیور . بحجاب سلسله اسباب و مسبیات تحلیل و تعمیق اولنجه نتیجه ده یعنی حالندن اعتباراً ماضیه طوغری ارجاع ایلدیکک افکار و محاکات نتیجه سنده الک صولک و ماضیده موجود اولمش کز نخی موجودک سبب وجودی اولمق اوزره بوله جزم الک اولکی سبب ندر : اربانی طرفندن اجرا ایلدیلن تحقیقاته کوره ایسته بوراده فن ؛ سناکت متحیر قالیور .

برنوع ذلت عد ایدہ دیک دلائلہ . ارشادات ناخوانہ بہ فارشی کوزلری بومارلر ، قولاقلری طیارلر .

قرآن کریم بوکیلری (واستغشوا شیاهم واصبروا واستبکروا استیکبار) توبیخ ازلیسہ تشکیل ایدر .

مستبک برلردن بر قسمی اوہیتہ قارشی ایفی تعبدہ برنوع مذلت کورمیورسہدہ کندی عقلنجہ کندیشی اولان برانسانک (پیغبرعلیہ السلامک ، اوامرو نواہیسنہ متابعت ومطاعتی چکمیور . بوکامقابل دنیاہ و آخرتہ ضلال وخذلانہ راضی اولیور .

بولردن بعضیلری دہ یالکیز حضرت پیغمبر علیہ السلامہ قارشی انقیاد واطاعتی قبول ایدہ یلدکاری حالہ دین حاکم قوانین اصلیمسندن اولان مساوات بشریہ قبول ایتک ایستہمیور . فکرنجہ کندیشی اشرف واعالیدن بولندینی حالہ انسانلرک برچوقلری اسافل وادادن معدوددر . اوکی آدملرلہ تساویہ تحمل ایدہمیور .

فاروق اعظم رضیہ عالی عنہک ایام خلافتلرندہ شام جہتلرندہ بولونان (آل غسان) ملوکندن (جبہ) اہتدا ایش ایدی . برای حج شریف مکہ مکرمہ دہ بولندینی صرہدہ برینہ برطوقات وورر . کیفیت حضور خلیفہ بہ عرض ایدیلر . حضرت خلیفہ مجازات شرعیہ نک اجرایی اقتضا ایدہ چکنی بیان ایسی اوزرینہ مدعی علیہ اولان جبہ (بن ملوکن بولنیورم مدعی ایسہ اصنافدن بر آدمدر . ارہ مزیدہ شرحہ مسائلت بولونمماسی حیثیتہ ووردیغ طوقات ایچون اجرایی متغور اولان مجازات شرعیہ مناسب دکادر) طرزندہ وکویا حقی اولہرق سرد مدافعات ایلر .

مرقومہ فکرینک یاکاش اولدینی آکلاتیمسی اوزرینہ برتقریب فرارو ممالک اجنبیہ اتحاق ایلہ ارتداد ایدر . ایستہ بو آدمک بو صورتہ دیننی ترلا ایتسی استیکباردن مساواتہ راضی اولدیندن باشقہ برسدن نشئت ایتیش دکادر . اعاذنا اللہ حالی من البہی والابستیکبار .

برفہ تائد اولوب اولنلرک احتیاجہ معلوملش حقیقتلردن ایکن دین نامنہ اولہرق حقایق فیکہک خارجندہ وقوعہ کاش اولان بوتلقینانہ قارشی مخاطبلر ایکی دورلو وضویندہ بولنورلر . برقسمی ثالث جہل وضالانہ حکم ایلہ ککر . کیدر . فقط قسم دیکری بومرتہدن فیزالاریق دینک . شریعتک معقولات قطعہ خلافہ برطاق احکامی حاوی اولدینی ظن ووجہنہ ذاہب اونور ، وبوطریق ایلہ وادی ضلالہ دوشر . بورادہ ہر ایکی طرفک دخی قصوری بیوک اولوب اولنکیدی دینہ افترا ایتک فضیحہ سنی ارتکاب ایلش . ایکنجیسی ایشدیک برسوزک قائلی نہدرجہ قدر احتیاج معلوماندن اولوب اولدینی تدقیق ایتیکسزین دین حقدہ شہیہ دوشہرک عادتا کور کورینہ کندیسہ غدر ایتشدر . حالبوکہ برنجینک وظیفہ سی بیلمدیک شہیتہ قاریشماق ، ایکنجنک بوجی مسئلہک حقیقہ بوجاہل طرفدن کلا دیننی وجہلہ شرعاً قبول اولنوب اولدینینی تحقیق ایتک ایدی . برہم بومرئل عثمانی واردد : « انسانی یاریم حکیم جانن . یاریم خواجہ دیندن ایدر » ایستہ بوکی جاہلارنجہ کیمسہرک دین وایاندن محرومیتلرینہ سببت ویرلر . امام غزالی حضرتلری یوزلرچہ مجلداتہ بالغ اولان مؤلفات مرغوبہ سنک برندہ ازباب قنون نظرندہ براہین ریاضیہ ایلہ ثابت اولان مسائلک خلافتی دین نامنہ دعوا ایتک الک بیوک منسرتلردن اولدینینی بوندن سکیز یچق عصر اول سولیشدر .

کفر عنادی

بوکافر استیکباری دخی دینور .

بوحال : انسانلری ، لزومندن فضلہ وحدندن زیادہ مطلق العنان کورمک ارروسنی اظهار ایدن فقط حقیقت ونفس الامر دہ کندیشی غیرہ تحکم ایتک امل خفیندہ بولنان کیمسہرک کوریلور . بونلرک بر قسمی . خالق عالم جل ذکرہ حضرتلرینہ قارشی طاعات وعبادات ایفاسی

کفر حکمی

احکام دینی به اینانندینی حلاله شرعاً نشانه کفر و انکار عدا و لونان افعال و اقوالدن برنی ارتکاب ایلمکدن عبارتدر . شعائر دینه دن اولدینی قطعاً معلوم اولان برشیئی تحقیر و استخفاف، كذلك شرعاً محقر اولان برشیئه قارشی احترام کبی جنایات دینه، فاعل و مرتکبک کفریله حکم ایلمسنی اقتضا ایدن اسبابنددر . یعنی شریعت جلیله بوکبی احوالی ارتکاب ایدنلرک مؤمن اولمادقلرینه حکم ایلیمور و بونلر هر نه قدر کنیدلرینک اهل ایماندن اولدقلرینی ادعا اینسه لر دخی مدعیات واقعه لری عندالله مسموع اولیمور . بونک ایچون کنیدینه آجیبان، آخرتی دوشونن هر کیمسه یه موجب کفر اوله جق هر حالی او کرونوبده توقی ایتک اک بیوک بزوظیفه دینه در .

مصطفی عاصم

ردی علی مافی القول الجید من الردی

« عشره مبشره دن حضرت طلحه رضی الله عنه فرط سخا ايله مشهور اولوب طلحه الخیر و طلحه الفیاض دیمکله نامدار اولدقلری کبی حفیدلری طلحه بن عبدالله دخی جوانمردان ایچنده طلحه الجود لقبیله اشتهار ایتشدی . مؤخرآ اشبو طلحه الخزاعی دخی ظهور ایتمکله طلحه الطلحات دیو بوده انلره مضاف و ملحق اولمشدر . ثالث الاثنین اولدیغندن طلحه الطلحتین دینلمک اقتضایدر ایدیدسه ده صیغه جمع صفتنده اولان تعدده مبنیدر .

القول الجید

طلحه الطلحتین تعیرینی ثالث الاثنینه بکرتک جائز اوله ماز . چونکه ثالثه ماده سی جهتیله ثلاثین بولندینی

کبی مقتضای صیغه سی اوله رقدده معنای تصییر بولمقله ثالث الاثنیندن، ایکی نی اوچه ابلاغ ایلین معناسی اکلشلیدینی حلاله طلحه الطلحتیندن بومعنی قطعاً اکلشیلماز . هیچ اولمزسه طلحه الطلحات ، کنیدسنک انضمامیله عددی اوچه بالغ اولان طلحه لر دن بری معناسی افاده یه قابیلیدر . طلحه الطلحتین ایسه ایکی طلحه دن یعنی هنوز عددی اوچه بالغ اولماش بولنان طلحه لر دن، خلاصه طلحتین قدیمیندن بری دیمک اولور .

مؤلفک صیغه جمعی توجیه ایچون صفتنده اولان تعدده مبنیدر دیمسی طلحه الخزاعینک صفتنده تعددی موهم اولمق اعتباریله پک معناسر و اوندن قطع نظرله ده خیلی ضعیف و ریککدر .

کله لم ، طراز المجالسده شهاب خفاجی اصمعیدن نقلاً طلحه نامیله معروف بولنانلری طلحه بن عبدالله بن عامر [احد العشرة المبشرة الموعود لهم بالجنة] و طلحه بن عبيدالله بن معمر و طلحه بن عبدالله بن عوف الزهری [ابن اخي عبدالرحمن بن عوف الزهری احد العشرة] و طلحه بن الحسن بن علی رضی الله عنهم و طلحه بن عبيد بن خلف الخزاعی دن عبارت اولمق اوزره بشه ابلاغ ايله برنجیسنه طلحه الفیاض و ایکنجیسنه طلحه الجود و اوچنجیسنه طلحه الندی و دردنجیسنه طلحه الخیر و بشنجیسنه طلحه الطلحات عنوانلرینی و یرمش اولدیغنه نظراً طلحه الطلحاتک ثالث الاثنین دکل خامس الاربعة اولمسی و ابراهیم الوطواطک (کتاب الغرر و الخصائص الواضحه) نام کتابنده بشنجی طلحه اوله رق طلحه الدراهم نامیله (طلحه بن عبدالرحمن بن ابی بکر الصدیق) ی رضی الله تعالی عنهم زیاده ایتمش اولدیغنه نظراً سادس الخمسة اولمسی لازم کلیر . صکره طلحه الطلحاتک بو نام ايله توسیمی طلحات سائر مه الحاقی افاده مقصیدیله اولیوب بلکه بین الناس طلحه لر جود ايله ناصل ممتاز ايسه لر بو طلحه نک دخی بین الطلحات اوله جه ممتاز اولدینی اکلشیلیمق